

id. Rubik Ernő

id. Rubik Ernő gépészmérnök, Kossuth-díjas, a legismertebb magyar repülőgép-tervező mérnök, a Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány tiszteletbeli elnöke. Az 1997. február 13-án elhunyt id. Rubik Ernő egész életében a repülésnek élt, s szolgálta a hazai repülés ügyét.

A polgári repülés, ezen belül elsősorban a sportrepülés egyik legnagyobb magyar konstruktőre volt id. Rubik Ernő.

A hazai gyártású kiképző vitorlázórepülőgépek talán legismertebb típusa az általa tervezett *Vöcsök* és az azt követő *Tücsök*. Teljesítményrepüléshez készült a *Pilis*, amely a távrepülések mellett vontatásra is alkalmas volt. A *Cimbora* volt az első, kétkormányos iskola-repülőgép, ettől kezdve vált lehetővé az oktatóval történő kiképzés. A *Kevély*, igen jó teljesítmény-repülőgép volt, amely a felhőrepülésekre való alkalmasságával tűnt ki. Összesen több mint harminc gépe közül mindmáig repül a *Góbbé*, az első, csak fémből készült magyar iskolagép.

Állandó alkotó munkája mellett a társadalmi szakegyesületek munkájának is tevékeny résztvevője. A Magyar Aero Szövetség, majd a Magyar Repülő Szövetség, a Gépipari Tudományos Egyesület, a Magyar Mérnökakadémia, a Magyar Közlekedési- és a szolnoki Repüléstörténeti Múzeum Alapítványok vezetőségi tagjaként tevékenykedett.

1957-ben a Nemzetközi Repülő Szövetségtől „Paul Tissandier” diplomát kapott és itthon Bánky Donát emlékérmét. 1980-ban a Sportérdemérem Arany fokozatával tüntették ki, majd 80. Születésnapján 1990-ben a Magyar Köztársaság Zászlórendjét kapta, életműve elismerésül.

Kiemelkedő munkássága, példaértékű oktató-nevelő munkája eredményeként sok ezren szerették meg és váltak odaadó híveivé a repülésnek. Repülőgépein generációk nevelkedtek, tevékenysége elválaszthatatlan a magyar repülés történetétől.

ifj. Rubik Ernő

ifj. Rubik Ernő építészmérnök, Kossuth- és Állami-díjas tárgytervező és feltaláló, c. egyetemi tanár, a Magyar Mérnökakadémia alapító tagja, majd első elnöke, Jedlik Ányos-díjas, Gábor Dénes díjas és Moholy-Nagy-díjas. Legismertebb játéka az 1974-ben megszületett Rubik-kocka.

ifj. Rubik Ernő 1967-ben építészmérnökként végzett a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán, majd 1971-ig a Magyar Iparművészeti Főiskolán belsőépítészeti tanult. Diploma után tanítani kezdett a Főiskolán, ahol tanársegéd, adjunktus, docens majd 1984-ben a Mesterképző Intézet igazgatója lett. Jelenleg a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Tanácsának tagja. A nyolcvanas évek elején főszerkesztője lett az „*És játék*” című magazinnak, majd 1983-ban saját vállalkozást alapított Rubik Stúdió néven, ahol játékokat tervez. 1982 és 1988 között hozta létre a Rubik (Innovációs, Ösztöndíj és Nemzetközi) Alapítványokat a tehetséges fiatal műszakiak és iparművészek támogatására.

Tervezői és oktatói feladataihoz kapcsolódóan kutatta a tér és a térbeli konstrukciók lehetőségeit. Ebből a tevékenységből születtek logikai játékaik, köztük a legnépszerűbbé vált Bűvös kocka amit Rubik Kockaként ismert meg a nagyvilág.

Közel egy éves tervezői munka után 1975-ben kért rá szabadalmat amit 1977-ben meg is kapott. Már ennek az évnek a végén megjelentek nálunk az első Bűvös-kockák és ezzel a játék önálló életre kelt. 1980-ra csak Magyarországon hozzávetőleg egymillió darabot gyártottak. Ezzel párhuzamosan megindult a külföldi terjesztés is. Az Év Játéka lett az NSZK-ban, Angliában, Franciaországban és az USA-ban majd 1981-ben Finnországban, Svédországban, Olaszország-

ban, valamint másodszor is Angliában. Az első három év „kocka örülete” után sem tűnt el az üzletek polcairól. Az ezredforduló után népszerűségének újabb hulláma indult el mely még ma is tart.

30 év alatt több mint 300 millió darab kelt el világszerte a 3×3×3-as Rubik Kockából, így vált minden idők legsikeresebb rejtvényjátékává amelyről Douglas R. Hofstadter fizikus ezt írta a Scientific American-ben „...olyan modellt ad az emberek kezébe, amely átéreztetni velük mindazt, ami mély és szép a természettudományban”.

id. és ifj. Rubik Ernő életműve megérdemelten lett része a Magyar Örökségnek.

Gazda István